

Susanne Holm Kuhr
Sørkelvej 50
8882 Fårvang

Dato: 05. juni 2024
Sagsnr.: 24/8823

TILLADELSE TIL INDVINDING AF GRUNDVAND

På baggrund af de foreliggende oplysninger i ansøgningen og den miljøtekniske vurdering meddeler Silkeborg Kommune hermed tilladelse til indvinding af grundvand jf. nedenstående.

For:	Susanne Holm Kuhr
Anlægs-adresse:	Nørskovsmindevej 21, 8882 Fårvang
Jupiter ID:	185345
Beliggenhed:	Matr.nr. 6n, Horn By, Tvillum og 1y, Tvillum Hgd., Tvillum
Boringer:	DGU nr. 77.1621 og DGU nr. 77.2268
Tilladelsen omfatter:	Endelig indvindingstilladelse til indvinding af grundvand til svineproduktion.
Indvindingsmængde:	40.000 m ³ /år. Ligeligt fordelt mellem de to indvindingsboringer.
Tidsfrist:	Tilladelsen udløber den 5. juni 2039. Hvis indvindingen til den tid ønskes fortsat, skal der inden tidsfristens udløb søges om tilladelse.

Afgørelse

Silkeborg Kommune giver hermed endelig tilladelse til indvinding af grundvand til svineproduktion på 40.000 m³/år. Indvindingen skal ligeligt fordeles med 20.000 m³/år fra eksisterende boring DGU nr. 77.1621 på matr.nr. 6n, Horn By, Tvillum og 20.000 m³/år fra den nyetablerede boring DGU nr. 77.2268 på matr.nr. 1y, Tvillum Hgd., Tvillum. Vilklårene for tilladelsen er beskrevet nedenfor i punkt a-m.

Tilladelsen gives i henhold til Vandforsyningsloven¹ § 20.

Det er vurderet, at indvindingen ikke vil være til væsentlig gene eller ulempe for bestående anlæg eller medføre uacceptable følgevirkninger for omgivelserne.

¹ LBK nr. 602 af 1. maj 2024 om vandforsyning m.v.

Silkeborg Kommune har endvidere afgjort, at det ansøgte, ikke kræver udarbejdelse af kommuneplanretningslinjer ledsaget af en særlig VVM-vurdering, og at det ansøgte, ikke påvirker et Natura 2000-område eller bilag IV-arter væsentligt. Der skal derfor ikke udarbejdes en konsekvensvurdering.

Det ansøgte er screenet efter Miljøvurderingslovens² § 21 samt § 7 og § 8 i Habitatbekendtgørelsen³. På baggrund af screeningen er der truffet afgørelse om, at der ikke er krav om en egentlig miljøvurderingsrapport og -tilladelse.

Afgørelsen annonceres på Silkeborg Kommunes hjemmeside den 05. juni 2024.

Vilkår

a. **Formål**

Indvindingstilladelsen må kun anvendes til vandindvinding til svineproduktion på ejendommene Nørskovsmindevej 21 og Tvilum Kirkevej 34, 8882 Fårvang.

Hvis behovet for vandindvinding bortfalder i tilladelsens løbetid, skal dette oplyses Kommunen, som på baggrund heraf kan tilbagekalde tilladelsen jf. § 36 i Vandforsyningsloven.

b. **Placering**

Tilladelsen gives til indvinding fra boring DGU nr. 77.1621 og DGU nr. 77.2268. Boringerne er placeret på hhv. matr.nr. 6n, Horn By, Tvilum og 1y, Tvilum hgd., Tvilum.

For placering af boringer, se bilag 1.

c. **Vandmængde**

Der må indvindes op til i alt 40.000 m³/år med en maks. timekapacitet på 7 m³/time fra boring DGU nr. 77.1621 og 7 m³/time fra boring DGU nr. 77.2268.

d. **Tidsfrist**

Tilladelsen er gyldig til den 5. juni 2039.

e. **Indberetning af oppumpede vandmængder**

Boringernes indvinding skal kontrolleres ved vandmåler.

Jf. Vandforsyningsloven § 58 stk. 3, skal en opgørelse over de indvundne vandmængder for perioden 1. januar til 31. december sendes til Silkeborg Kommune inden den efterfølgende 1. februar hvert år.

Bestemmelserne om målemetoden kan til enhver tid ændres af tilladelsesmyndigheden.

² LBK nr. 4 af 5. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

³ BEK nr. 1098 af 1. september 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Jf. § 35 i Vandforsyningsloven kan en tilladelse til vandindvinding tilbagekaldes uden erstatning, når indvinding ikke er sket inden for et sammenhængende tidsrum af 5 år.

f. Pejling

Rovandspejl og vandspejl under pumpning skal pejles mindst 2 gange årligt. Resultaterne af disse pejlinger skal gemmes i minimum 10 år.

g. Fredningsbælte

Omkring borerne udlægges et fredningsbælte⁴ med radius på 5 meter med centrum i borerne. Her må der ikke gødes, anvendes eller foretages opblanding af insekt- eller ukrudsdræbende midler. Ej heller må der henlægges stoffer, der kan forurene grundvandet.

h. Beskyttelsesområde

Omkring borerne udlægges et beskyttelsesområde⁵ med radius 150 meter. Inden for dette område vil det som udgangspunkt være forbudt at aflede spildevand til jorden eller at etablere andre af de i Miljøbeskyttelseslovens⁶ § 19 nævnte forhold.

For nedsivningsanlæg, der alene tjener til afledning af tagvand, gælder forbuddet dog kun for et område begrænset af en cirkel med centrum i boringen og radius 25 meter.

i. Anlæggets indretning

Anlæg og borer skal være udformet i overensstemmelse med Brøndborerbekendtgørelsen⁷ og Dansk Ingeniørforenings norm for mindre ikke almene vandforsyningsanlæg DS 441.

I boring DGU nr. 77.1621 benyttes en Grundfos dykpumpe, SP 9-13, 3,0 kW motor.

I boring DGU nr. 77.2268 benyttes en Lowara dykpumpe, 12 GS22/B med 2,2 kW motor.

Vandindvindingsanlæg må ikke på væsentlig måde udbedres eller ændres før Silkeborg Kommune har givet tilladelse dertil jf. § 21 i Vandforsyningsloven.

j. Vandkvalitet

Borerne skal udelukkende anvendes som vandforsyning til svineproduktion, hvor der ikke stilles krav om drikkevandskvalitet jf. gældende Drikkevandsbekendtgørelse⁸. Der må ikke opstilles vandhaner mv., hvor der kan være risiko for menneskelig indtagelse.

Kvaliteten af vandet skal kontrolleres efter de til enhver tid gældende regler⁸.

k. Ejerskifte

Ved ændrede ejerforhold skal dette meddeles til Silkeborg Kommune indenfor 14 dage.

⁴ LBK nr. 48 af 16. januar 2024 om miljøbeskyttelse, jf. § 24.

⁵ LBK nr. 48 af 16. januar 2024 om miljøbeskyttelse, jf. § 22.

⁶ LBK nr. 48 af 16. januar 2024 om miljøbeskyttelse.

⁷ BEK nr. 1260 af 1. december 2013 om udførelse og sløjfning af brønde og borer på land.

⁸ BEK nr. 1023 af 5. juli 2023 om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg.

l. Erstatningsregler

Ejer er erstatningspligtig for skader, som voldes i bestående forhold ved forandring af grundvandsstanden under anlæggets drift, jf. Vandforsyningsloven § 23. I mangel af forlig afgøres erstatningsspørgsmålet af taksationsmyndigheden.

m. Sløjfning

Boringerne skal sløjfes efter gældende regler i Brøndborerbekendtgørelsen, hvis de ikke længere er i brug.

Sløjfningen skal indberettes til GEUS inden 3 måneder efter udførelsen og meddeles til Silkeborg Kommune.

Sagens behandling

Baggrund

Silkeborg Kommune har den 27. marts 2024 modtaget en ansøgning om endelig indvindingstilladelse til en nyetableret boring DGU nr. 77.2268 til Nørskovsmindevej 21, 8882 Fårvang. Desuden ønskes den gældende indvindingstilladelse på eksisterende boring DGU nr. 77.1621 fornyet. Der er ansøgt om en samlet indvindingsmængde på 40.000 m³ grundvand årligt, som skal fordeles ligeligt mellem de to boringer.

Vandforsyningen skal anvendes til svineproduktion på Nørskovsmindevej 21 og Tvillum Kirkevej 34, 8882 Fårvang. Vandet, der indvindes fra de to boringer, blandes, inden det sendes videre til svinene.

Oprindeligt var der søgt om, at boringerne også skulle forsyne tre husholdninger. Disse bliver dog i umiddelbar forlængelse af denne tilladelse tilsluttet Fårvang Vandværk. Vandforsyningen tilsluttes nybygget stald, hvorfor der er tale om en delforsyning. Anlægget vil dog kun anvendes til svineproduktion, og der opsættes ikke vandhaner, der kan benyttes til drikkevand til mennesker.

Vurdering af indvindingens påvirkning af omgivelserne

Alle beregninger i dette afsnit er gennemført vha. screeningsværktøjet BEST, hvor der foretages en vurdering af påvirkningen fra boringen, som tilladelsen vedrører, samt en vurdering af den akkumulerede påvirkning fra alle øvrige indvindinger i oplandet.

Geologien og området

Boring DGU nr. 77.1621 er placeret på matr.nr. 6n, Horn By, Tvillum.

Boring DGU nr. 77.2268 er placeret på matr.nr. 1y, Tvillum Hgd., Tvillum.

Den eksisterende boring med DGU nr. 77.1621 er etableret i 2015. Boringen er etableret i en tørbrønd med fast bund og pumpeump. Den har en dybde på 35 meter. Boringen er filtersat i 15-21 m.u.t. i et sandmagasin, som spænder fra 13-30 m.u.t. Herover findes et 7 meter grus- og sanddække, overlejret af 5,5 meter ler, toppet af 0,5 meter muld.

Vandstanden i ro er målt til 9,45 m.u.t. Grundvandstrømningen i magasinet vurderes at være rettet mod vest. Overordnet set strømmer grundvandet i området mod nordvest.

Den nyetablerede boring med DGU nr. 77.2268 er etableret i 2024. Boringen er etableret i en tørbrønd med en dybde på 24 meter. Boringen er filtersat i 18-24 m.u.t. i et sandmagasin, som spænder fra 5 til 18 m.u.t. Herover findes 4 meter lerdække, overlejret af 1 meter muld.

Vandstanden i ro er målt til 10,45 m.u.t., og der ses, med en pumpeydelse på 13,7 m³/t, en sænkning på 3,64 meter efter 1 time. Grundvandstrømningen i magasinet vurderes til at være mod vest. Overordnet set strømmer grundvandet i området mod nordvest.

Boringerne ligger i et område med drikkevandsinteresser (OD), langt væk fra nærmeste område med særlige drikkevandsinteresser (OSD). Området ligger desuden uden for nitratfølsomt indvindingsområde (NFI), indvindingsopland til et alment vandværk samt udenfor 300 meter zonen til en almen vandforsyning.

Vandkvalitet

Boringerne skal kun anvendes til svineproduktion, og der er derfor ikke krav om drikkevandskvalitet. Der blev dog i forbindelse med etablering af den nye boring udtaget en forenklet kontrol af råvandet.

Vandprøven viste ingen fund over vandkvalitetskravet. Der er dog fund af nitrat med en koncentration på 26 mg/l, hvilket indikerer, at magasinet, der indvindes fra, er påvirket af overfladeaktivitet.

Tabel 1: Udvalgte analyseresultater. Kilde: Jupiterdatabasen

Stof	Målt koncentration	Grænseværdi
Nitrat	26 mg/L	50 mg/L
Arsen	0,52 µg/L	5 µg/L
Kimtal 22°C	59 pr. mL	200 pr. mL
Coliforme bakterier	<1 pr. 100 mL	< 1 pr. 100 mL
E. Coli	<1 pr. 100 mL	< 1 pr. 100 mL

Nærliggende indvindingsanlæg

Nærmeste almene vandværk:

Nærmeste almene vandværk er Fårvang Vandværk, som befinder sig ca. 2 km fra boring DGU nr. 77.1621 og ca. 2,3 km nordøst fra DGU nr. 77.2268. Der beregnes en sænkningpåvirkning på samlet ca. 5 cm. Grundvandet strømmer overordnet mod nordvest. På baggrund af ovenstående vurderer Silkeborg Kommune, at den ansøgte indvinding fra boringerne ikke vil påvirke Fårvang Vandværks indvindingsboringer.

Øvrige indvindingsanlæg:

Inden for 500 meter af boringerne er der registreret seks vandindvindingsanlæg (tabel 2).

Tabel 2 – Øvrige anlæg

Ejendom	DGU nr.	Ca. afstand fra boring 77.2268 (m)	Sænkning ved terræn (cm)
Nørskovsmindevej 25	77.1711	160	23
Nørskovsmindevej 26	77.1130	190	24
Nørskovvej 41	77.809	215	21,5
Nørskovsmindevej 36	77.439	225	20
Nørskovvej 40	77.1951	400	18,2

Påvirkningsberegninger fremgår af tabellen.

Nørskovsmindevej 36 og Nørskovvej 41, beliggende hhv. 225 og 215 meter nordvest for boring DGU nr. 77.2268, bliver forsynet med drikkevand af Fårvang Vandværk. Boringerne har derfor ikke et anvendelsesformål, og en mulig påvirkning af disse, vurderes derfor ikke at være relevant for det ansøgte projekt.

Nørskovsmindevej 25, beliggende 160 meter øst for boring DGU nr. 77.2268, vil i fremtiden blive forsynet af Fårvang Vandværk. Boring DGU 77.1711 forventes at skulle sløjfes ifm. tilslutning til vandværket.

Boringen på Nørskovsmindevej 26 er beliggende ca. 190 meter nordøst for boring DGU nr. 77.2268, og forventes at få en påvirkning på 24 cm. Denne er filtersat i 15-18 meters dybde og har et målt vandspejl i ca. 10,5-11 meters dybde. Derfor vurderes en sænkning på 24 cm ikke at påvirke boringens ydeevne væsentligt.

Boringen på Nørskovvej 40 er beliggende ca. 400 meter nordvest for boring DGU nr. 77.2268. Der er beregnet en sænkning på 18,2 cm. Ejer har oplyst, at boringen henter vand via en dykpumpe, som er placeret i ca. 15-16 meters dybde. Der findes ingen målinger af vandspejlet, men ud fra potentialekort og højdekurver, vurderes vandspejlet at være beliggende i ca. 13 meters dybde. En sænkning af vandspejlet på 18,2 cm vurderes derfor ikke at påvirke boringens ydeevne væsentligt.

På baggrund af ovenstående vurderer Silkeborg Kommune, at nærværende indvindingsstilladelse ikke har nogen betydning for muligheden for at indvinde vand fra borer i området, hverken hvad angår mængde eller kvalitet.

Magasinets bæredygtighed

Jf. Vandområdeplanerne 2021-2027 ligger borerne inden for grundvandsforekomst DK105_dkmj_858_ps og DK105_dkmj_1074_ks, som er henholdsvis den terrænnære og den regionale grundvandsforekomst.

Begge grundvandsforekomster er miljøsat til god kvantitativ og god kemisk tilstand.

Begge grundvandsforekomster har en god kvantitativ tilstand. Da vandindvindingen er i balance med grundvandsdannelsen, vurderes nærværende tilladelse ikke at forringe den kvantitative tilstand af grundvandsforekomsterne.

Den terrænnære grundvandsforekomst har en god kemisk tilstand, mens den regionale grundvandsforekomst er ringe. Den ringe tilstand skyldes nitrat og pesticider. Den regionale grundvandsforekomst er meget stor. Boringerne i nærværende tilladelse er etableret ud fra gældende forskrifter med en 5 meters beskyttelseszone omkring sig. Sænkningerne på ca. 11-12 cm ved hver boring, som følge af en indvinding på 20.000 m³ per år fra hver, vurderes ikke at være årsag til yderligere forurening af nitrat og pesticider. Derfor vurderes det ansøgte projekt ikke at forringe grundvandsforekomsternes tilstand eller forhindre målopfyldelse.

Vurdering i forhold til natur og vandløb

Der er foretaget en konsekvensberegning i screeningsværktøjet BEST på, hvordan nærværende indvinding fra de to boringer kan påvirke omkringliggende beskyttet natur (§ 3 og Natura 2000) og beskyttede vandløb. I disse beregninger er inddraget de akkumulerede effekter af nærværende indvinding og alle øvrige vandindvindinger, der påvirker disse naturområder og vandløb.

Resultaterne fra BEST bruges som et hjælpeværktøj til en samlet vurdering af påvirkningen af beskyttet natur og vandløb, hvor der inddrages geologien i området, magasinsammenhænge ud fra Silkeborg Kommunes hydrostratigrafiske model, Jupiter-databasen, potentialekort over forskellige magasiner, topografiske kort, jordbundskort og andre GIS-kort.

BEST-screeningen er indstillet til kun at medtage de boringer, hvis påvirkning udgør mere end 1 % af den samlede påvirkning. Desuden medtages kun våde naturtyper, hvor akkumuleret sænkning er større end 0,01 meter eller hvor akkumuleret sænkning fra stamememberer er større end 0,01 meter. Derfor vil tekst som "ingen mulige påvirkninger beregnet i BEST" i følgende afsnit herunder henvise til, at der ikke er fremkommet nogen naturområder, der bliver påvirket indenfor ovenstående kriterier.

Natur

§ 3 beskyttede naturområder

Ingen § 3 beskyttede naturområder, som ligger i nærheden af det ansøgte projekt bliver, ifølge BEST, påvirket af indvindingen. Den nærmeste påvirkede naturlokalitet ligger ca. 900 meter nordvest for den ansøgte boring.

Ifølge BEST er der mulig kontakt mellem grundvandsspejlet og 10 våde § 3 beskyttede naturlokaliteter i nærheden af de ansøgte boringer. Den ansøgte vandindvinding vil ifølge BEST-beregningerne medføre en sænkning af grundvandsspejlet ved disse naturlokaliteter.

Vurderingerne af naturlokaliteterne er foretaget på baggrund af naturindholdet i de enkelte naturområder, påvirkning fra anden afvanding og naturområdernes beliggenhed herunder afstanden til boringerne.

Mange af de nærliggende vandhuller er beliggende midt i intensivt dyrkede marker. Disse vandhuller er forventeligt påvirket af næringsstoffer fra markerne, og naturindholdet er derfor begrænset.

Vandhul ved Nørskovvej Lok.nr. I624-15-sø

Gravet vandhul i nyplantet skov, fra 2008, hvor der muligvis er grundvandskontakt. Stort vandhul på ca. 900 m² og er beliggende ca. 900 meter nordvest for den ansøgte boring. Ifølge BEST er den akkumulerede sænkning på 25 cm, hvor bidraget fra boringerne udgør ca. 28 %, svarende til ca. 7 cm.

Vandhullet vurderes ikke at blive påvirket negativt af indvindingen, grundet dets størrelse.

Vandhul i mose nord for Nørbæk Lok.nr. I603-02-vh

Der er sandsynligvis grundvandskontakt. Vandhullet er beliggende i mose med rigkær og vældpartier. Øst for vandhullet er der grøftet, hvor de to nærmeste er tilgroet. Det vurderes, at vandstanden bliver påvirket af afvanding fra grøfterne.

Ifølge BEST er bidraget fra boringerne på adressen på ca. 1 cm svarende til ca. 18 % af den akkumulerede sænkning. Der er ca. 2,5 km fra boringen til vandhullet.

Det vurderes, at tilstanden ikke vil blive påvirket væsentligt af vandindvindingen grundet afstanden til vandhullet, samt den lille påvirkning fra boringerne.

Eng vest for Nørbæk Lok.nr. 42107

Kultureng med ringe naturtilstand. Der er sandsynligvis grundvandskontakt.

Ifølge BEST bidrager boringerne med ca. 3 cm, svarende til ca. 30 % af den akkumulerede sænkning.

Engen er kulturpåvirket og vurderes ikke at være sårbar for vandindvindingen.

Eng ved Markbæk Lok.nr. I624-05-en

Eng på skrånende terræn på begge sider af Markbæk. Partier med væld. Mange arter ved seneste besigtigelse (2006) med både fugtig- og tørbunds arter. Det fremgår desuden af besigtigelsesskemaet at engen er påvirket af grøfter.

Ifølge BEST er den akkumulerede sænkning ca. 7 cm, hvor bidraget fra boringerne er ca. 2 cm.

Det vurderes, at engen ikke bliver påvirket negativt af vandindvindingen, da påvirkningen er lille samt at engen allerede påvirkes af grøfter.

Eng ved Nørbæk Lok.nr. I603-08-en

Kultureng ved Nørbæk. Partier med væld. Engen er påvirket af grøfter.

Ifølge BEST er den akkumulerede sænkning ca. 11 cm, hvor boringerne bidrager med ca. 2 cm, svarende til ca. 18 % af den akkumulerede sænkning.

Engen vurderes ikke at være sårbar overfor vandindvindingen, da der er tale om en lille sænkning samt at engen er vurderet til kultureng.

Sø ved Nørskovvej 12 Lok.nr. I624-02-sø

Gammel, gravet sø med bro og ø. Forholdsvist dybt. Der er muligvis grundvandskontakt.

Ved seneste besigtigelse i 2010 blev der registreret mange æg fra stor vandsalamander.

Ifølge BEST bidrager boringerne med ca. 1 cm sænkning, svarende til ca. 5 % af den akkumulerede sænkning.

Søen vurderes ikke at være sårbar overfor vandindvindingen, da bidraget er lille, samt at søen er forholdsvis dyb. Indvindingen vurderes dermed ikke at påvirke søen som levested for stor vandsalamander.

Vandhul ved Trodybvej 26 Lok.nr. I633-03-sø

Gravet vandhul i lavning. Vandhullet er næringspåvirket, hvor vandfladen er domineret af andemad. Lavt naturindhold.

Ifølge BEST påvirkes vandhullet med ca. 1 cm svarende til ca. 4 % af den akkumulerede sænkning.

Det vurderes, at vandhullet ikke bliver påvirket væsentligt af indvindingen, da bidraget fra borerne er lille samt begrænset naturindhold.

Vandhul syd for Tvillum Kirkevej 37 Lok.nr. I603-09-sø

Lille vandhul i skov omkranset af marker. Næringspåvirket og helt skygget af træer. Der er sandsynligvis grundvandskontakt.

Ifølge BEST er bidraget fra borerne ca. 7 cm, svarende til ca. 28 % af den akkumulerede sænkning.

Det vurderes, at vandhullet ikke er sårbart overfor den ansøgte vandindvinding, idet vandhullet er helt skygget, påvirkes af dyrkede marker og har lavt naturindhold.

Vandhul syd for Tvillum Kirkevej 37, lok.nr. I603-01-sø

Sø med ø i tilgroet moseområde omgivet af træer. Der er grøftet omkring vandhullet. Lav sårbarhed. Vandhullet er tilgroet og beliggende i skov og ud til dyrkede marker. Søen ser ud til at være næringspåvirket og dækket af liden andemad. Der vurderes at være grundvandskontakt.

Ifølge BEST bidrager borerne med ca. 4 cm sænkning, svarende til ca. 36 % af den akkumulerede sænkning.

Der er ca. 1,6 km afstand fra den ansøgte boring til vandhullet.

Det vurderes, at vandhullet ikke vil blive påvirket negativt af den ansøgte indvinding, da vandstanden allerede påvirkes af grøfter, samt at naturindholdet vurderes at være lavt.

Vandhul vest for Nørskovsmindevej 12 lok.nr. I624-03-sø

Gammelt, gravet vandhul i lavning. Besigtigelse fra 2006. Sandsynligvis et ok naturindhold og evt. bilag IV-arter (vurderet på baggrund af fotos i webkortet).

Udtørrer aldrig helt. Nogen næringspåvirkning, hvor andemad dominerer i perioder.

Flere grøfter langs markskel nær vandhullet.

Ifølge BEST er bidraget fra borerne ca. 1 cm svarende til ca. 6 % af den akkumulerede sænkning.

Det vurderes, at vandhullet ikke vil blive påvirket negativt, da bidraget er lille samt at vandstanden allerede påvirkes af grøfter.

Det vurderes ligeledes, at vandindvindingen ikke vil påvirke en evt. forekomst af bilag IV-arter, grundet det lille bidrag fra borerne.

Samlet vurdering

Samlet set vurderer Silkeborg Kommune, at den ansøgte indvinding ikke vil medføre væsentlige ændringer i tilstanden af de påvirkede enge og vandhuller.

Natura 2000

Det nærmeste Natura 2000-område ligger ca. 1,7 km vest for det ansøgte område. Der er tale om område nr. 49, Gudenå og Gjern Bakker. Udpegningsgrundlaget for området ses herunder:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 45

Naturtyper:	Søbred med småurter (3130)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Å-mudderbanke (3270)	Våd hede (4010)
	Tør hede (4030)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Hængesæk (7140)	Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)	Bøg på mor med kristtorn (9120)
	Stilkeke-krat (9190)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Grøn kølleguldsmed (1037)	Bæklampret (1096)
	Stor vandsalamander (1166)	Odder (1355)
	Damflagermus (1318)	

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Å-mudderbanke (3270), kildevæld (7220) og Stilkeke-krat (9190) er ikke til stede i habitatområde H45. De nævnte naturtyper gennemgås derfor ikke yderligere.

Der er en enkelt lokalitet, der er kortlagt som **skovbevokset tørvemose**, som ifølge BEST bliver påvirket med ca. 1 cm. Naturområdet vurderes ikke at blive påvirket væsentligt, da påvirkningen er lille, samt at området ligger ca. 2,5 km fra boringen.

Skovbevokset tørvemose SØ for Sørkelvej 76 i N2000 område H45 Gudenå og Gjærn Bakker

Det er sandsynligvis grundvandsfødt. Overvejende fund af hede-/skovarter ifølge seneste besigtigelse. Blåtop og tørvemos sp. er de eneste fugtigbundsplanter.

Ifølge BEST bidrager boringerne med ca. 1 cm sænkning svarende til ca. 25 % af den akkumulerede sænkning.

Naturområdet ligger ca. 2,5 km fra boringerne.

Det vurderes, at tilstanden ikke påvirkes væsentligt af indvindingen, idet bidraget fra boringerne er lille samt grundet afstanden fra boringerne.

Stor Vandsalamander yngler i solbeskinnede vandhuller med en god vandkvalitet og uden fisk. Arten er afhængig af lunt vand, hvorfor den oftest findes i lavvandede søer med en flad brinkhældning. Den overvintrer oftest i skov, i stengærder, under grene eller lignende beskyttelse. Derudover er den afhængig af, at der er egnede yngleområder og overvintringsområder i nærheden af hinanden. Arten er tidligere blevet registreret i én af de påvirkede vandhuller. Da vandhullerne ikke vurderes at påvirkes, vil der heller ikke være en påvirkning af stor vandsalamander.

Det påvirkede naturområde vurderes ikke at være levested for **bæklampret**.

Damflagermus vurderes ikke at blive påvirket, da der er tale om en vandindvinding.

Det påvirkede naturområde vurderes ikke at være levested for **odder**.

Samlet vurdering

Samlet set vurderer Silkeborg Kommune, at den ansøgte indvinding ikke vil medføre væsentlige ændringer i tilstanden af Natura 2000-området.

Bilag IV-arter

Følgende bilag IV-arter er fundet eller vurderes at kunne forekomme på de påvirkede naturområder: spidssnudet frø og stor vandsalamander, hvor stor vandsalamander er beskrevet ovenfor som bilag II-arter.

Der er ingen registreringer af spidssnudet frø i de påvirkede naturområder, men det vurderes at arten kan forekomme. Da vandhullerne ikke påvirkes, vil der heller ikke være en påvirkning af spidssnudet frø.

Vandløb

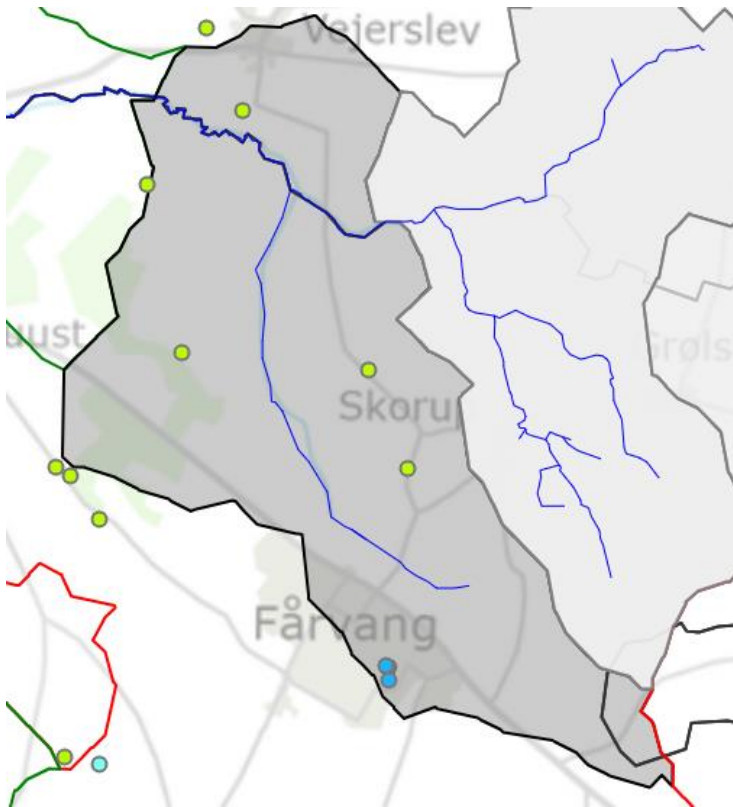
Den gældende Vandområdeplan for Jylland og Fyn 2021-2027 indeholder modsat tidligere ikke vejledende værdier for MMVF eller andre vandføringsparametre for påvirkningen på vandløb. Derimod er der krav om at en indvinding, ikke i sig selv eller akkumuleret (i sammenhæng med andre påvirkninger) medfører forringelser for eller manglende opfyldelse af mål for kemisk eller økologisk tilstand bestemt ved vandløbssmådyr (DVFI), fisk og planter. Der forelægger på nuværende tidspunkt ikke en god sammenhæng mellem vandføringsparametre og de økologiske parametre på et detaljeringsniveau, der er anvendeligt i sagsbehandlingen. Det er Silkeborg Kommunes vurdering, at påvirkningen af MMVF er en rimelig vejledende indikator for påvirkning af den økologiske tilstand i mindre vandløb som følge af vandindvinding. Derfor bliver der for nuværende taget udgangspunkt i de vejledende kriterier for påvirkningen af medianminimumsvandføringen fra Vandplan 1 ved vurdering af en given indvindings påvirkning af vandløb samt vandløbets økologiske tilstand.

Ansøgte indvindinger på 20.000 m³ årligt i hver af to borer på ejendommen. Anvendelsen er svineproduktion, hvilket vil sige, at der er tale om mere eller mindre kontinuerlig indvinding.

Påvirkning af del af Gjelå og Trodyb Bæk

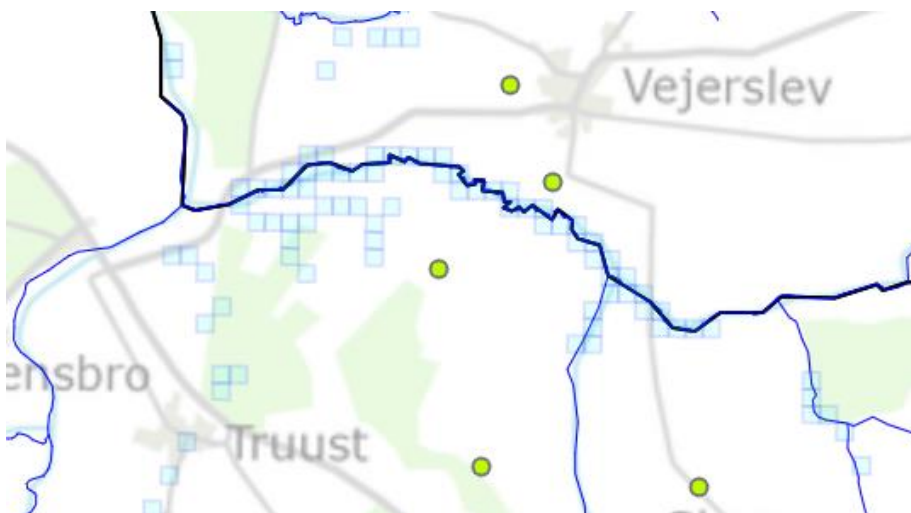
Gjelå og Trodyb Bæk har en dårlig samlet økologisk tilstand og ukendt kemisk tilstand. Vandløbet er målsat til god økologisk og god kemisk tilstand.

I et opland, der omfatter en strækning af Gjelå syd for Vejerslev, samt hele Trodyb Bæk, beregner BEST en akkumuleret reduktion i mmvf på 9,07 l/s. For oplandet har BEST antaget en mmvf på 164,6 l/s. Denne værdi er dog voldsomt overvurderet, idet der i den officielle mmvf-rapport udarbejdet af Hedeselskabet i 2004 er angivet en mmvf på 15 l/s i Gjelå i den øvre del af det viste opland. Silkeborg Kommune har derfor selv indtastet en vandføring på 30 l/s i BEST.

Kortudsnit, der viser den del af Gjelå-området, hvor BEST fejlagtigt regner med en mmvf på 164,6 l/s.

Dette giver en ny beregnet reduktion på 8,05 l/s svarer til 26,8 % reduktion af mmvf i Gjelå. De to boreringer står tilsammen for en reduktion på 0,15 l/s i oplandet, hvilket er 1,86 % af Gjelås mmvf.

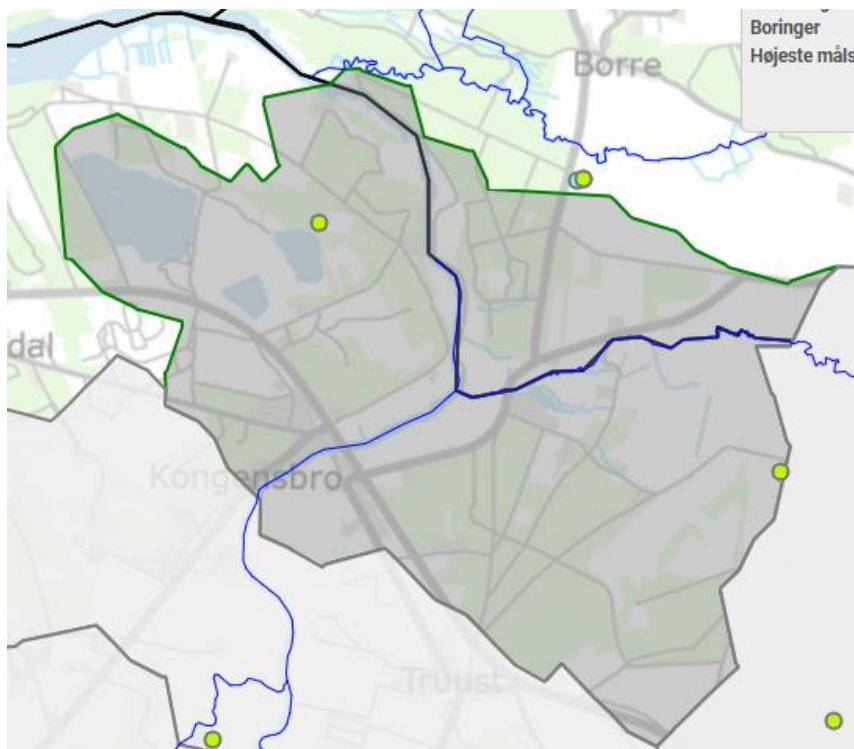

Kortudsnit, der viser hvor i Gjelå og Trodyb Bæk, den ansøgte vandindvinding medfører reduceret vandføring. Påvirkningen i Gjelå omfatter to oplande i BEST.

Påvirkning af nedre Gjelå

I BEST indgår den nedre del af Gjelå i et opland, der også rummer et stykke af Gudenåen lige ovenfor Tange Sø, hvor programmet regner med en mmvf (i Gudenåen) på 8.775 l/s. De

ansøgte borer påvirker stort set kun Gjelå (se kortudsnittet herover), mens de fleste borer med påvirkning af det samlede BEST-område påvirker Gudenåen og ikke Gjelå. Det er derfor ikke muligt at aflæse i BEST, hvor stor den akkumulerede påvirkning af det nedre Gjelå er. Den formelle mmvf i det nedre Gjelå er 140 l/s, og de to ansøgte indvindinger påvirker det nedre Gjelå med 1,19 l/s, hvilket alene udgør 0,15 % af åens mmvf.

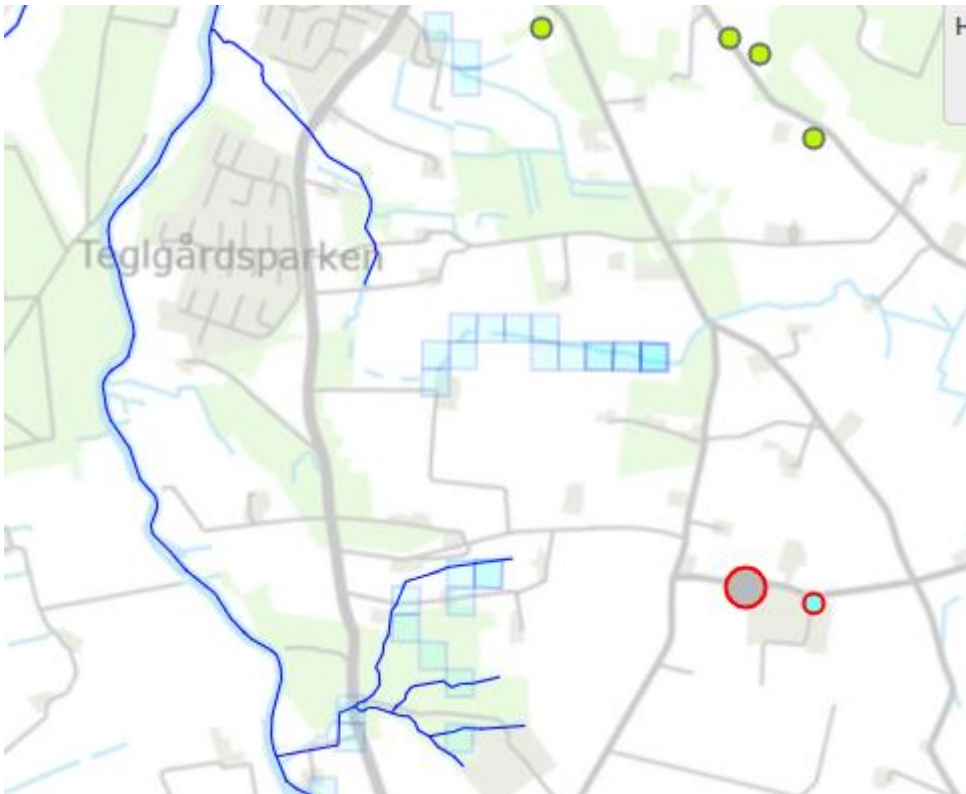
I BEST indgår det nedre Gjelå i et opland, der også rummer et stykke af Gudenåen fra Kongensbro til Tange Sø

Påvirkning af Marbæk

Marbæk har en dårlig samlet økologisk tilstand og en ukendt kemisk tilstand. Den er målsat til god økologisk og god kemisk tilstand.

Den del af Marbæk, som ifølge BEST påvirkes af de ansøgte indvindinger, ligger i et opland uden andre vandløb, og BEST regner med en mmvf på 10,5 l/s. Den akkumulerede påvirkning af oplandet er beregnet til 1,22 l/s, hvoraf de to ansøgte indvindinger tilsammen udgør 0,32 l/s. Den af BEST beregnede samlede påvirkning svarer til 11,7 % reduktion, hvoraf de to ansøgte indvindinger står for 3 % reduktion.

Den formelle mmvf i Marbæk nedenfor oplandet (ved Sørkelvej) er 6 l/s. BEST-værdien på 10,5 l/s kan være en realistisk som oprindelig mmvf i vandløbet. Hvis BEST-værdien er overvurderet, påvirker indvindingerne vandføringen med højere procenttal. De to ansøgte indvindinger er nummer to og tre på listen over borer med størst påvirkning af oplandet.

Kortudsnit med visning af de to ansøgte indvindingers påvirkning af Marbæk og Mølbæk

Påvirkning af Mølbæk

Mølbæk har en høj samlet økologisk tilstand og en ukendt kemisk tilstand. Den er målsat til god økologisk og god kemisk tilstand.

Mølbæk, som ligger lige vest for ejendommen med de to ansøgte indvindinger, indgår i BEST i et opland sammen med et stykke af Gudenåen og to andre tilløb fra øst. Som tilfældet er med det nedre Gjelå, påvirker de fleste borer oplandet til Gudenåen og ikke de små tilløb. Derfor er det ikke muligt at aflæse i BEST, hvor stor den akkumulerede påvirkning af Mølbæk er fra vandindvinding.

Den formelle mmvf i Mølbæk ved Sørkelvej er 1 l/s. De to ansøgte indvindinger påvirker ifølge BEST tilsammen 0,24 l/s, hvilket svarer til 24 % af bækkens formelle mmvf.

Påvirkning af Nørbæk

Nørbæk har nedstrøms en god samlet økologisk tilstand og opstrøms en dårlig samlet økologisk tilstand. Hele vandløbet har en ukendt kemisk tilstand. Vandløbet er målsat til god økologisk og god kemisk tilstand.

I BEST indgår Nørbæk i et opland sammen med et stykke af Gjern Å sammen med de to øvrige tilløb Hjerdal Bæk og Dalby Bæk. BEST-værdien for mmvf stammer fra Gjern Å – lidt nedstrøms oplandet – og derfor fremgår der i BEST ikke reelle oplysninger om akkumuleret påvirkning af Nørbæk eller de øvrige tilløb til Gjern Å.

De ansøgte indvindinger påvirker ifølge BEST mmvf-vandføringen i Nørbæk med 0,185 l/s. Den formelle mmvf-værdi i nedre Nørbæk er 15 l/s. Reduktionen fra de ansøgte indvindinger alene udgør således 1,2 %.

Kortudsnit med visning af påvirkning af Nørbæk fra de ansøgte indvindinger.

Samlet vurdering

En samlet vurdering er, at en del af de små vandløbsstrækninger er meget påvirkede af vandindvindingen i området. For at kunne acceptere nærværende tilladelse på trods af denne påvirkning, har man i området fundet seks indvindingsboringer, som samlet har tilladelse til at indvinde 92.000 m³/år. Fire af borerne er beliggende på Tvilumgårdsvej 7, 8882 Fårvang og de sidste to borer er beliggende på Lanstigevej 36, 8882 Fårvang. Disse borer har de seneste 5 år indberettet 0 m³, hvilket indikerer, at de ikke udnytter tilladelserne. Silkeborg Kommune har derfor jf. Vandforsyningslovens § 35 valgt at trække deres tilladelser tilbage, hvilket frigiver en vandmængde i området, som gør, at påvirkningerne fra nærværende tilladelse kan accepteres.

På baggrund af dette vurderes nærværende tilladelse ikke at forhindre målopfyldelse eller forringe tilstanden af de påvirkede vandløb, hverken ift. den samlede økologiske eller kemiske tilstand.

Forureningskilder

Der er ikke registreret V1 eller V2 kortlagte grunde inden for 300 meter af borerne.

Inden for 150 meter af det ansøgte projekt håndteres husspildevand på fire ejendomme.

Nørskovsmindevej 21, 22 og 25 har nedsivning ca. 132 meter øst for boring DGU nr. 77.1621. Da grundvandet overordnet strømmer mod nordvest, men lokalt kan strømme mod nordøst, da området befinder sig ved et saddelpunkt i grundvandspotentialet, vurderes der ikke at være en risiko fra nedsivningsanlæggene.

Nørskovsmindevej 26, hvis stuehus er beliggende ca. 190 meter nordøst for boring DGU nr. 77.2268, har ifl. BBR en etableret septiktank med sivebrønd, hvor spildevandet bliver nedsivet.

Septiktanken er placeret umiddelbart lige ud for stuehuset mod vest. Da dette er mere end 150 meter væk fra borerne, vurderes det ikke at have betydning.

Plangrundlag

Tilladelse er i overensstemmelse med Silkeborg Kommunes Vandforsyningsplan 2022-2032.

Tilladelsen er i overensstemmelse med Silkeborg Kommuneplan 2020-2032.

Tilladelsen er i overensstemmelse med Indsatsplan for Silkeborg Øst.

Tilladelsen er i overensstemmelse med Råstofplan 2016.

Tilladelsen er i overensstemmelse med Vandområdeplan 2021-2027.

Vurdering i forhold til VVM

Silkeborg kommune har behandlet denne ansøgning om vandindvinding som samtidig ansøgning efter § 18 i Miljøvurderingsloven (VVM), idet vandindvinding er medtaget på bilag 2, pkt. 2diii og 10m. Der er udført en screening af indvindingens mulige påvirkning af omgivelserne.

På baggrund af screeningen er der af Silkeborg Kommune truffet afgørelse om, at nærværende tilladelse til vandindvinding ikke vurderes at medføre en væsentlig indvirkning på miljøet, og at der derfor ikke er krav om en egentlig miljøvurderingsrapport og tilladelse. Afgørelsen om ikke-VVM-pligt er truffet efter § 21, stk. 1 i Miljøvurderingsloven (VVM).

Høring

Udkast til tilladelsen har været i høring til og med den 5. juni 2024.

Ansøger har ingen bemærkninger til udkastet.

Favrskov Kommune er blevet hørt ift. de vandløbsoplade, som strækker sig ind i deres kommune. De er enige i Silkeborg Kommunes vurderinger, og har derfor ingen bemærkninger.

Fårvang Vandværk er blevet hørt ift. vandindvindingen, da der i Silkeborg Kommunes Vandforsyningsplan fremgår, at hvis en ejendom kommer på vandværk, skal hele ejendommens forsyning som udgangspunkt aftages af vandværket. Idet ansøger ønsker at få husstandene på vandværk, men beholde egne borer til husdyrhold, skal Fårvang Vandværk høres i den forbindelse.

Vandværket har indkommet med bemærkningerne, at de siger god for delforsyningen, hvis at alle husstandene tilsluttes vandværket, at eksisterende ledningsnet afvikles efter forskrifterne, samt at vandværket ikke vil stilles til ansvar for levering i tilfælde af, at borerne til svineproduktionen bryder sammen. Dette fordi vandværket ikke planlægger med kapacitet til at kunne forsyne 40.000 m³ til svineproduktion.

Silkeborg Kommune og ansøger har ingen bemærkninger til høringssvaret fra Fårvang Vandværk.

Offentliggørelse

Tilladelsen offentliggøres på Silkeborg Kommunes hjemmeside den 5. juni 2024.

Klagevejledning

Du kan klage over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter at afgørelsen er meddelt dvs. den 3. juli 2024.

Du klager via Klageportalen, som du finder via et link på denne hjemmeside www.naevneneshus.dk. Du logger på hjemmesiden, som du plejer med MitID, og skriver derefter "Miljø- og Fødevareklagenævnet" i søgefeltet. Klagen sendes gennem Klageportalen først til den myndighed, der har truffet den afgørelse, der klages over.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden på Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser klager, der kommer uden om Klageportalen, hvis der forinden ikke er ansøgt om og bevillet "fritagelse for brug af Klageportalen". Det er muligt at blive fritaget for at bruge Klageportalen, hvis der foreligger særlige omstændigheder. Se betingelserne for at blive fritaget på klagenævnets hjemmeside: www.naevneneshus.dk. Fremsend anmodningen til Silkeborg Kommune, der sender anmodningen videre til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om hvorvidt din anmodning kan imødekommes. Afgørelsen må ikke udnyttes før klagefristens udløb. I tilfælde af klage må afgørelsen ikke udnyttes, før sagen er afgjort af Miljø- og Fødevareklagenævnet, medmindre nævnet bestemmer andet.

Afgørelsen kan prøves ved domstolene. Dette forudsætter, at sagen er indbragt for domstolene senest 6 måneder efter, at afgørelsen er truffet.

Til orientering skal det oplyses, at uanset om der anlægges retssag, er man forpligtet til at rette sig efter den meddelte afgørelse, indtil domstolene måtte bestemme noget andet

Venlig hilsen

Charlotte Hvid Gregersen
Geolog

Sofie Patricia Ballegaard
Geolog

Bilag

- Bilag 1 – Kortbilag, oversigt over boringsplaceringen

Kopi med bilag er sendt til:

- Ansøger, ejer af Nørskovsmindevej 21, 8882 Fårvang
- Danmarks Naturfredningsforening, lokalafdeling Silkeborg, dnsilkeborg-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforening, oestjylland@sportsfiskerforbundet.dk
- Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk

Bilag 1 – Kortbilag, oversigt over boringsplacering

